

შპს „ენერგოტრანსი“

2019 წლის
ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს „KPMG საქართველო“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

შპს „ენერგოტრანსის“ სამეთვალყურეო საბჭოს

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „ენერგოტრანსის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებას ამავე თარიღებით დასრულებული წლისთვის, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა ახსნითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ჩვენი პასუხისმგებლობა, ხსენებული სტანდარტების მიხედვით, აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით), ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებთან ერთად, ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში IESBA კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისთვის საკმარის და მართებულ საფუძველს.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს „მმართველობით ანგარიშზე“. ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს „მმართველობით ანგარიშს“.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშის წაკითხვას და იმის განსაზღვრას, ხომ არ აქვს ადგილი მმართველობის ანგარიშის არსებით შეუსაბამობას ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გავცემთ რაიმე სახის მტკიცებულებას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობითი ანგარიში და ჩვენს მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ მმართველობითი ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც მოთხოვნილია და შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შექმნაზე, რომელიც, მათი თვალსაზრისით, უზრუნველყოფს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ და მოახდინოს მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს კომპანიის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება შეიცავს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება შეცდომის ან თაღლითობის შედეგად გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორთა დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოშობილი უზუსტობები შესაძლებელია მოიაზრებოდნენ არსებითად, თუ ცალკე ან ერთობლივად შეუძლიათ გავლენა იქონიონ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ მოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა კომპანიის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.

- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ექვექვე დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

კარენ საფარიანი

შპს „KPMG Georgia“

თბილისი, საქართველო

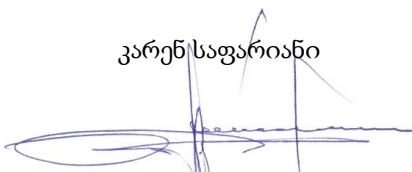
22 ივნისი, 2020 წელი

- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ექვექვე დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

კარენ საფარიანი

შპს „KPMG Georgia“

თბილისი, საქართველო

22 ივნისი, 2020 წელი

'000 ლარი	შენიშვნა	2019	2018*
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	218,657	232,147
არამატერიალური აქტივები		6	7
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	1,212	5,581
სულ გრძელვადიანი აქტივები		219,875	237,735
მიმდინარე აქტივები			
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	10,040	8,803
მარაგები		655	798
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	394	1,342
სულ მიმდინარე აქტივები		11,089	10,943
სულ აქტივები		230,964	248,678
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი	11		
საწესდებო კაპიტალი		101,837	101,837
დამატებითი შენატანები კაპიტალში		11,680	-
გადაფასების რეზერვი		478	478
დაგროვილი ზარალი		(531,032)	(504,606)
სულ კაპიტალი		(417,037)	(402,291)
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	13	535,366	183,389
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	14	51,224	54,067
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		586,590	237,456
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	13	50,193	400,805
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	14	2,836	2,836
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	15	8,382	9,872
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		61,411	413,513
სულ ვალდებულებები		648,001	650,969
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		230,964	248,678

* კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 16 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. გადასვლის შერჩეული მეთოდის შედეგად, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10 - 42 გვერდებზე.

შპს „ენერგოტრანსი“
2019 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

’000 ლარი	შენიშვნა	2019	2018*
შემოსავალი	6	42,336	42,883
სხვა შემოსავალი		3,908	3,537
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	8	(5,038)	(42,705)
პერსონალის ხარჯები		(3,655)	(2,735)
ცვეთა და ამორტიზაცია	8	(9,995)	(11,664)
სხვა ხარჯები	13(b)	(11,900)	(9,638)
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		15,656	(20,322)
ფინანსური შემოსავალი	6	235	8,046
ფინანსური ხარჯები	6	(42,317)	(15,539)
წმინდა ფინანსური ხარჯები		(42,082)	(7,493)
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(26,426)	(27,815)
მოგების გადასახადის სარგებელი		-	-
წლის ზარალი და მთლიანი სრული ზარალი		(26,426)	(27,815)

* კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 16 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. გადასვლის შერჩეული მეთოდის შედეგად, შესაძარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2020 წლის 22 ივნისს და მისი სახელით დოკუმენტზე ხელს აწერენ:

ჯემალ ახალაია
 დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი

ნიკოლოზ ბიბილური
 ფინანსური დირექტორი

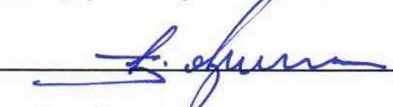
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10 - 42 გვერდებზე.

შპს „ენერგოტრანსი“
2019 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

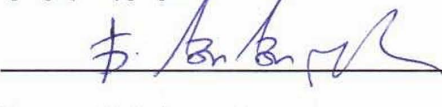
'000 ლარი	შენიშვნა	2019	2018*
შემოსავალი	6	42,336	42,883
სხვა შემოსავალი		3,908	3,537
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	8	(5,038)	(42,705)
პერსონალის ხარჯები		(3,655)	(2,735)
ცვეთა და ამორტიზაცია	8	(9,995)	(11,664)
სხვა ხარჯები	13(b)	(11,900)	(9,638)
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		15,656	(20,322)
ფინანსური შემოსავალი	6	235	8,046
ფინანსური ხარჯები	6	(42,317)	(15,539)
წმინდა ფინანსური ხარჯები		(42,082)	(7,493)
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(26,426)	(27,815)
მოგების გადასახადის სარგებელი		-	-
წლის ზარალი და მთლიანი სრული ზარალი		(26,426)	(27,815)

* კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 16 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. გადასვლის შერჩეული მეთოდის შედეგად, შესაძარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2020 წლის 22 ივნისს და მისი სახელით დოკუმენტზე ხელს აწერენ:

 ჯემალ ახალაია
 დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი

 ნიკოლოზ ბიბილური
 ფინანსური დირექტორი

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10 - 42 გვერდებზე.

შპს „ენერგოტრანსი“
2019 წლის კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

‘000 ლარი	საწესდებო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	დაგროვილი ზარალი	დამატებითი შენატანები კაპიტალში	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს*	101,818	478	(476,791)	-	(374,495)
წლის მთლიანი სრული ზარალი					
წლის ზარალი	-	-	(27,815)	-	(27,815)
მესაკუთრეების შენატანები და განაწილებები მესაკუთრეებზე წმინდა ზრდა საწესდებო კაპიტალში (იხილეთ შენიშვნა 11)	19	-	-	-	19
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	101,837	478	(504,606)	-	(402,291)
 ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს*	 101,837	 478	 (504,606)	 -	 (402,291)
წლის მთლიანი სრული ზარალი					
წლის ზარალი	-	-	(26,426)	-	(26,426)
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან მესაკუთრეების შენატანები და განაწილებები მესაკუთრეებზე ცვლილების გავლენა დაკავშირებული მხარის სესხზე (შენიშვნა 13)	-	-	-	11,680	11,680
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	101,837	478	(531,032)	11,680	(417,037)

* კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 16 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. გადასვლის შერჩეული მეთოდის შედეგად, შესაძარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10 - 42 გვერდებზე.

‘000 ლარი	შენიშვნები	2019	2018*
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(26,426)	(27,815)
<i>კორექტირება:</i>			
ცვეთა და ამორტიზაცია	8	9,995	11,664
გაუფასურების ზარალი ძირითად საშუალებებზე	8	5,038	42,705
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა		56	184
წმინდა ფინანსური ხარჯები	6	42,082	7,493
შემოსავალი გრანტების ამორტიზაციიდან	14	(2,860)	(2,844)
		27,885	31,387
<i>ცვლილებები:</i>			
მარაგები		142	6
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები		3,130	4,046
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები		(1,514)	799
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან პროცენტის გადახდამდე		29,643	36,238
გადახდილი პროცენტი		(20,545)	(10,570)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან		9,098	25,668
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
მიღებული პროცენტი		235	414
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(1,597)	(1,314)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(1,362)	(900)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
ამონაგები გრანტებიდან	14	17	-
სესხების დაფარვა		(8,702)	(26,281)
ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(8,685)	(26,281)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(949)	(1,513)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს		1,342	2,862
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		1	(7)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	10	394	1,342

* კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 16 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. გადასვლის შერჩეული მეთოდის შედეგად, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10 - 42 გვერდებზე.

1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო

(ა) საქართველოს ბიზნეს გარემო

კომპანიის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი იყენებენ განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოადგენს. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

(ბ) ორგანიზაცია და ოპერაციები

შპს „ენერგოტრანსი“ (შემდგომში „კომპანია“) ქართული შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებაა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის შესაბამისად. კომპანია დაფუძნებულია სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმოს სახით 2002 წელს.

კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია: ბარათაშვილის ქუჩა №2, თბილისი 0105, საქართველო და მისი სარეგისტრაციო ნომერია: 5/4-3329.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ელექტროენერგიის გადაცემა, მათ შორის ელექტროენერგიის ექსპორტი და ტრანზიტი ვარძიისა და ზეკარის 500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზების და თურქეთთან შემაერთებული მესხეთის 400-კილოვოლტიანი ხაზის საშუალებით, რომელიც გაყვანილ იქნა „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში. „BSTN“ უზრუნველყოფს დამატებით უსაფრთხოებას საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელისთვის მეორე დასავლეთ-აღმოსავლეთ 500-კილოვოლტიანი ხაზის დამატების გზით და თურქეთში ელექტროენერგიის ექსპორტის შესაძლებლობის ხელშეწყობით. BSTN პროექტი დასრულდა 2013 წლის ბოლოს, მანამდე კომპანიის ძირითადი მიზანი იყო BSTN პროექტის მომსახურება, აღმასრულებელი სააგენტოს სახით, ყველა კონტრაქტორების მიერ განხორციელებული, პროექტთან დაკავშირებული სამშენებლო სამუშაოების და აქტივობების ზოგადი კონტროლის, ზედამხედველობისა და მონიტორინგის განხორციელების საშუალებით. კომპანია თავის საქმიანობას ახორციელებს ლიცენზიების საფუძველზე, რომლებიც მიღებული აქვს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისაგან (მარეგულირებელი).

მარეგულირებელი კომპანიისთვის ტარიფს ადგენს იმგვარად, რომ სრულად უზრუნველყოს 500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობასთან დაკავშირებით განხორციელებული ინვესტიციების ანაზღაურება და 400-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობასთან დაკავშირებული ინვესტიციების 17,53%-ის (იხილეთ შენიშვნა 8(გ)), ყველა დაკავშირებული ხარჯის და თავდაპირველ ინვესტიციებზე მოთხოვნილი ამონაგების ანაზღაურება.

500 და 400 კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობასთან დაკავშირებული ინვესტიციები წარმოადგენს რეგულირებადი აქტივების ბაზას (RAB) მარეგულირებლის მიერ ტარიფის განსაზღვრის მიზნებისთვის. RAB-თან ერთად კომპანია ფლობს 54,059 ათასი ლარის ოდენობით გრანტებიდან მიღებულ ძირითად საშუალებებს (იხილეთ შენიშვნა 14) და 14,670 ათასი ლარის ოდენობით დაუმთავრებელ მშენებლობებს (იხილეთ შენიშვნა 8). ეს აქტივები არ გაითვალისწინება ტარიფის გაანგარიშებაში.

კომპანიას სრულად ფლობს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“. კომპანიის საბოლოო მშობელ კომპანიას წარმოადგენს სს „საპარტნიორო ფონდი“ და მისი საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა.

კომპანიის დაფინანსების და საკრედიტო დაქვემდებარების დიდი წილი დაკავშირებულია სს „საპარტნიორო ფონდის“ ხელმძღვანელობის ქვეშ მყოფი ჯგუფის სხვა საწარმოებიდან. შედეგად, კომპანია ეკონომიკურად არის დამოკიდებული „საპარტნიორო ფონდის“ ხელმძღვანელობის ქვეშ მყოფ ჯგუფზე. ამასთან, კომპანიის საქმიანობები მჭიდროდ უკავშირდება „საპარტნიორო ფონდის“ ხელმძღვანელობის ქვეშ მყოფი ჯგუფის მოთხოვნებს. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 18-ე შენიშვნაში.

2. აღრიცხვის საფუძველი

(ა) შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“) სრულ შესაბამისობაში.

(ბ) უწყვეტი ფუნქციონირება

2019 წლის 31 დეკემბერს ხელმძღვანელობამ გაანალიზა ზოგადი ფინანსური შედეგები, დადებითი ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან, გაითვალისწინა ქვემოთ მოყვანილი შემამსუბუქებელი ფაქტორები და დაასკვნა, რომ კომპანიას ექნება საკმარისი ლიკვიდურობა რომ დააკმაყოფილოს მისი ვალდებულებები მათი დაფარვის ვადის დადგომისთანავე და რომ ხელმძღვანელობის უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვება, ანგარიშგების თარიღისათვის არის შესაფერისი.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიამ გასწია 26,426 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა ზარალი (2018: 27,815 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა ზარალი), ჰქონდა 50,322 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა მიმდინარე ვალდებულება (2018: 402,570 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა მიმდინარე ვალდებულება).

ხელმძღვანელობის ზემოაღნიშნული დაშვება შემდეგ ფაქტებსა და დაშვებებზე არის დაფუძნებული:

- საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ კომპანიას აქვს 585,559 ათასი ლარის ოდენობით სესხებისა და კრედიტების ვალდებულება, მთლიანი „სესხები და კრედიტების“ ნაშთიდან, 564,903 ათასი ლარი წარმოადგენს ფინანსთა სამინისტროს მხრიდან ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებული ვალდებულებების ქვე-სესხის ხელშეკრულებებს (EBRD, KfW და EIB, იხილეთ შენიშვნა 13), და 20,656 ათასი ლარის ოდენობით ნაშთი ფინანსთა სამინისტროს მიმართ ვალდებულებას წარმოადგენს.
- საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსგან (საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე) მოპოვებულ იქნა მხარდაჭერის წერილი, რომელშიც საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო გამოთქვას მის განზრახვას და უნარს, საჭიროების შემთხვევაში გაუწიოს დამატებითი ფინანსური და სხვა სახის მხარდაჭერა კომპანიას, რათა მისცეს შესაძლებლობა დააკმაყოფილოს მისი ფინანსური ვალდებულებები მათი დადგომისთანავე. კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება მოქმედი საწარმოს პრინციპის შესაბამისად და დააკმაყოფილოს მისი ვალდებულებები მათი დადგომისთანავე, დიდწილად დამოკიდებულია წარსულში მიღებულ მხარდაჭერაზე, და ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მომავალშიც იქნება მიღებული საქართველოს მთავრობისგან (საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე).
- ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფი გაიზრდება 2021 წლიდან, რასაც გავლენა ექნება კომპანიის შემოსავალზე და შესაბამისად მის ფულად ნაკადებზე. ხელმძღვანელობა მოელის, რომ ზოგადი მოხმარების ზრდის შედეგად ელექტროენერგიის გადაცემის საქმიანობები გაიზრდება, რაც გამოიწვევს ტარიფების

- დამატებით ზრდას და შესაბამისად კომპანიის შემოსავლის ზრდას. უკანასკნელი პერიოდების განმავლობაში მოხმარება იზრდება და ხელმძღვანელობა მსგავსი ტენდენციის შენარჩუნებას მოელოდა.
- ამასთანავე, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია ინარჩუნებს 5,699 ათასი ლარის ოდენობით აღდგენად დღგ-ს (2018: 9,220 ათასი ლარი) რომელიც შესაძლებელია ურთიერთგაქვითული იყოს კომპანიის საგადასახადო ვალდებულებების საპირწონედ.

3. სამუშაო და წარდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს კომპანიის სამუშაო ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს-თან შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

სააღრიცხვო შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებებში აღიარებულ თანხებში, განსაზღვრულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 1(ბ) - ეკონომიკურად დამოკიდებული სს „საპარტნიორო ფონდის“ თაოსნობის ქვეშ მყოფ ჯგუფზე;
- შენიშვნა 13 - სესხებისა და კრედიტების სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას; და
- შენიშვნა 21(ვ)(iv) - ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები.

ინფორმაცია დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული გაურკვევლობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში არსებითი ცვლილებების მნიშვნელოვანი რისკის წინაშე დგანან, განხილულია შენიშვნაში 8(გ) - ძირითადი საშუალებების გაუფასურება.

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

კომპანიის რამდენიმე სააღრიცხვო პოლიტიკა და განმარტება მოითხოვს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შეფასებისა და განმარტების მიზნებისათვის.

სამართლიანი ღირებულება ჯგუფდება სხვადასხვა დონეების მიხედვით სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში, შეფასების მეთოდოლოგიებში გამოყენებული ინფორმაციის საფუძველზე:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: შემაჯალი მონაცემები გარდა იმისა, რაც შესულია პირველ დონეში და რომლებიც ხელმისაწვდომია აქტივისა და ვალდებულებებისთვის, როგორც პირდაპირ (მაგ. ფასები), ასევე ირიბად (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივისა ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემების დაჯგუფება შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებში, მაშინ სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნაში:

- შენიშვნა 8(ბ) - მიწის გადაფასება; და
- შენიშვნა 16(ა) - ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება.

5. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში

ფასს 16

კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 16 *იჯარები* 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა.

კომპანიამ გამოიყენა ფასს 16 მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით, რომლის ფარგლებში თავდაპირველი გამოყენების კუმულაციური გავლენა აღიარებულია აკუმულირებულ ზარალში 2019 წლის 1 იანვარს. შესაბამისად, 2018 წლისთვის წარმოდგენილი შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული - ანუ წარმოდგენილია ადრე აღრიცხულის შესაბამისად, ბასს 17-ის და დაკავშირებული ინტერპრეტაციების ფარგლებში. დამატებით, ფასს 16-ის ახსნა-განმარტების მოთხოვნები ზოგადად არ ყოფილა გამოყენებული შესადარის ინფორმაციაზე.

(ა) იჯარის განმარტება

ადრე, კომპანია ხელშეკრულების დადებისას განსაზღვრავდა იყო თუ არა ან შეიცავდა თუ არა გარიგება იჯარას ფასიკ 4 *როგორ განვსაზღვროთ შეიცავს თუ არა გარიგება იჯარას* - ფარგლებში. კომპანია ამჟამად აფასებს არის თუ არა ან შეიცავს თუ არა ხელშეკრულება იჯარას იჯარის ახალი განმარტების მიხედვით, როგორც განმარტებულია 21(კ) შენიშვნაში.

ფასს 16-ზე გადასვლისას, კომპანიამ გარიგებების იჯარებად კლასიფიკაციისთვის პრაქტიკული მიზანშეწონილობის გამოყენება აირჩია. კომპანიამ ფასს 16 მხოლოდ ადრე იჯარებად კლასიფიცირებულ ხელშეკრულებებთან მიმართებაში გამოიყენა. ხელშეკრულებები რომლებიც არ იყო კლასიფიცირებული იჯარებად ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში არ ყოფილა გადაფასებული იჯარის არსებობაზე ფასს 16-ის ფარგლებში. მაშასადამე, იჯარის განმარტება ფასს 16-ის ფარგლებში გამოყენებულ იქნა მხოლოდ 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ დადებულ ან შეცვლილ ხელშეკრულებებზე.

(ბ) როგორც მოიჯარე

როგორც მოიჯარე, კომპანია იჯარით ძირითადად საოფისე ფართს იღებს. კომპანია ადრე იჯარებს საოპერაციო ან ფინანსური იჯარების სახით აკლასიფიცირებდა, მისი შეფასების მიხედვით გადასცემდა თუ არა იჯარა კომპანიას შესაბამისი აქტივის მფლობელობის არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას.

საოპერაციო იჯარებად კლასიფიცირებული იჯარები ბასს 17-ის ფარგლებში

ადრე, კომპანია ქონების იჯარებს, ბასს 17-ის ფარგლებში, საოპერაციო იჯარებად აკლასიფიცირებდა.

გადასვლისას, კომპანიამ, ადრე ბასს 17-ის ფარგლებში საოპერაციო იჯარებად კლასიფიცირებულ იჯარებთან მიმართებაში გამოიყენა პრაქტიკული მიზანშეწონილობა ფასს 16-ის გამოყენებისას. კერძოდ, კომპანიამ არ აღიარა აქტივები გამოყენების უფლებით და ვალდებულებები იჯარებისთვის რომელთათვისაც საიჯარო ვადა თავდაპირველი გამოყენების თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მთავრდება. შესაბამისად, არ არსებობს არსებითი გავლენა გადასვლის თარიღისთვის 2019 წლის 1 იანვრისთვის აქტივებზე და ვალდებულებებზე და აკუმულირებულ ზარალზე, ასევე არ არსებობს არსებითი სხვაობა ბასს 17-ის და ფასს 16-ის ფარგლებში აღიარებულ იჯარებზე მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში 2018 და 2019 წლებში, შესაბამისად.

6. შემოსავალი

‘000 ლარი	2019	2018
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან		
შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან	40,714	40,561
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	998	2,250
შემოსავალი ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან	624	72
სულ შემოსავალი	42,336	42,883

(ა) მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლების დაშლა

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილში, შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან დაშლილია მნიშვნელოვანი გეოგრაფიული ბაზრების, ძირითადი შემოსავლის წყაროების და შემოსავლის აღიარების ვადების მიხედვით:

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

‘000 ლარი	2019	2018
ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრები		
ადგილობრივი	41,712	42,811
უცხოური	624	72
	42,336	42,883

(ბ) სახელშეკრულებო ნაშთები

მოცემული ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილ მოთხოვნებზე, სახელშეკრულებო აქტივებზე და სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე.

‘000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	1 იანვარი 2019
მოთხოვნები რომლებიც ასახულია 'სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები'-ში		4,540	4,207

ბიზნეს ოპერაციების ბუნებიდან გამომდინარე, მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან არ მომხადარა სახელშეკრულებო ნაშთების აღიარება.

(გ) ნაკისრი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

კომპანია აღიარებს შემოსავალს როდესაც ის მომხმარებელს გადასცემს კონტროლს საქონელსა ან მომსახურებაზე, იხილეთ შენიშვნა 21 (ა).

7. წმინდა ფინანსური ხარჯები

‘000 ლარი	2019	2018
აღიარებული მოგებაში ან ზარალში		
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	235	414
უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული წმინდა ამონაგები	-	7,632
ფინანსური შემოსავალი	235	8,046
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე	(15,952)	(15,539)
უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული წმინდა ზარალი	(26,365)	-
ფინანსური ხარჯები	(42,317)	(15,539)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური ხარჯები	(42,082)	(7,493)

8. ძირითადი საშუალებები

'000 ლარი	მიწა და შენობები	ელექტროენერგიის გადამცემი ხაზები	აღჭურვილობა, ავტომობილები და სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობები	სულ
ბარჯი/გადაფასებული თანხა					
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	36,144	170,764	385,023	32,433	624,364
შესყიდვები	19	-	1,296	18	1,333
გაყიდვები	-	-	(240)	(242)	(482)
შიდა მოძრაობები	-	-	18	(18)	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	36,163	170,764	386,097	32,191	625,215
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	36,163	170,764	386,097	32,191	625,215
შესყიდვები	3	-	814	780	1,597
გაყიდვები	-	-	(36)	(91)	(127)
შიდა მოძრაობები	-	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	36,166	170,764	386,875	32,880	626,685
ცვეთა:					
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	19,851	90,985	212,799	15,366	339,001
წლის ცვეთა	745	2,610	8,305	-	11,660
გაყიდვები	-	-	(240)	(58)	(298)
გაუფასურების ზარალი	2,419	11,990	25,673	2,623	42,705
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	23,015	105,585	246,537	17,931	393,068
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	23,015	105,585	246,537	17,931	393,068
წლის ცვეთა	634	2,223	7,137	-	9,994
გაყიდვები	-	-	(13)	(59)	(72)
გაუფასურების ზარალი	282	1,418	3,000	338	5,038
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	23,931	109,226	256,661	18,210	408,028
საბალანსო ღირებულებები					
2018 წლის 1 იანვარს	16,293	79,779	172,224	17,067	285,363
2018 წლის 31 დეკემბერს	13,148	65,179	139,560	14,260	232,147
2019 წლის 31 დეკემბერს	12,235	61,538	130,214	14,670	218,657

ძირითადი საშუალებები უმეტესად შედგება ელექტროგადამცემი ხაზებისგან, რომლებიც გაყვანილ იქნა „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში 2013 წელს. პროექტი დაფინანსდა რეკონსტრუქციისა და განვითარების ევროპული ბანკისგან, ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან და „Kreditanstalt für Wiederaufbau“-გან (KfW) მიღებული სესხებითა და გრანტებით (იხილეთ შენიშვნები 13 და 14). 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 14,670 ათასი ლარის (2018 წელს: 14,260 ათასი ლარი) ოდენობით დაუმთავრებელი მშენებლობები მოიცავს 14,304 ათასი ლარის (2018 წელს: 13,885 ათასი ლარი) სათადარიგო ნაწილებს და 366 ათასი ლარის (2018 წელს: 375 ათასი ლარი) ღირებულების სარეზერვო მოწყობილობებს, რომლებსაც კომპანია ფლობს ძირითადი საშუალებების ფუნქციონირების მხარდაჭერის მიზნით.

(ა) უზრუნველყოფა

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებები 22,915 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით (2018 წელს: 23,193 ათასი ლარი) დაგირავებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფის სახით (იხილეთ შენიშვნა 13).

(ბ) მიწის გადაფასება

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა მიწის სამართლიანი ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ბოლო საბაზრო ტრანზაქციების ფასების და მსგავსი ქონების გამოცხადებული ფასების საფუძველზე. ჩატარებული შეფასების საფუძველზე, ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საჭირო არ არის მიწის საბალანსო ღირებულების კორექტირება მისი სამართლიან ღირებულებასთან მიახლოების მიზნით.

(გ) ძირითადი საშუალებების გაუფასურება

2019 წლის 31 დეკემბერს ხელმძღვანელობამ გამოავლინა ინდიკატორი, რომ კომპანიის ძირითადი საშუალებები (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული) შესაძლოა გაუფასურებული იყოს იმ მიზეზით, რომ 2019 წელს კომპანიის წმინდა საოპერაციო ფულადი სახსრების შემოღინება დაგეგმილზე ნაკლები იყო, რაც, ძირითადად გამოწვეული იყო ელექტროენერგიის ტრანზიტთან დაგეგმილი ფულადი ნაკადების ჩამორჩენით ფაქტობრივ მონაცემებთან. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება ეფუძნება მის გამოყენებით ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ხანგრძლივი სარგებლობიდან გამომდინარეებული მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება 223,695 ათასი ლარის ოდენობით აღმოჩნდა უფრო მაღალი, ვიდრე მისი აღდგენადი ღირებულება 218,657 ათასი ლარის ოდენობით და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი 5,038 ათასი ლარის ოდენობით აღიარდა გაუფასურების ზარალში 2019 წლის განმავლობაში, რომელიც პროპორციულად გადანაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე.

ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებაში გამოიყენება შემდეგი მნიშვნელოვანი დაშვებები:

- ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია 26 წლის მანძილზე. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ 26 წლის გამოყენება გამართლებულია, რადგან ეს პერიოდი წარმოადგენს ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების საშუალო შეწონილ დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადას, რომელიც ასახავს ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში ინვესტიციებზე უკუგებას და ინვესტიორების მოთხოვნილ ამონაგების განაკვეთს, როგორც ეს განისაზღვრება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) მიერ დამტკიცებული ტარიფის დადგენის მეთოდოლოგიით;
- დატვირთულობის კოეფიციენტი 400-კილოვატის ელექტროგადამცემი ხაზისთვის საპროგნოზო პერიოდში განისაზღვრა 17,53%-ის ოდენობით. დატვირთულობის კოეფიციენტი დაანგარიშდება, როგორც წმინდა ექსპორტ/იმპორტის საპროგნოზო მაჩვენებლის განაყოფი გადამცემი ხაზის პოტენციურ სიმძლავრეზე;
- ფულადი სახსრების შემოღინებები მოსალოდნელია შემოსავლის ორი ძირითადი წყაროდან: ელექტროენერგიის გადაცემა და ექსპორტი;
- შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან და ექსპორტიდან განისაზღვრა ფაქტობრივი საოპერაციო შედეგების და კომპანიის ხუთწლიანი ბიზნეს გეგმის საფუძველზე, რომელიც შემუშავებულია საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული საქართველოს ელექტროენერგიის გადამცემი ქსელის ათწლიანი განვითარების გეგმის შესაბამისად;

- დაგეგმილი ფულადი ნაკადების ფაქტობრივ მაჩვენებლებთან არსებითი ჩამორჩენის გამო და ბაზარზე ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, დაგეგმილი შემოსავალი ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან ნულის ტოლია.
- მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოიყენება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთი 14.04%-ის (2018: 13.6%) ოდენობით. დისკონტირების განაკვეთი ასახავს ამონაგების ნომინალურ მოთხოვნილ განაკვეთს ფულადი ნაკადებისთვის კომპანიის ლარში დენომინირებულ ინვესტირებულ კაპიტალზე.

ზემოთ მოცემული შეფასებები მგრძნობიარეა დისკონტირების განაკვეთში ცვლილების მიმართ. დისკონტირების განაკვეთის 1%-იანი ზრდა გამოიწვევს გაუფასურების ზარალის ზრდას დაახლოებით 9,072 ათასი ლარის ოდენობით.

9. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

‘000 ლარი	2019	2018
აღდგენადი დღგ	5,699	9,220
სავაჭრო მოთხოვნები	4,540	4,207
მოთხოვნები მესაკუთრის მიმართ	846	846
სხვა მოთხოვნები	167	111
	11,252	14,384
გრძელვადიანი	1,212	5,581
მიმდინარე	10,040	8,803
	11,252	14,384

კომპანიის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკი განხილულია მე-16 შენიშვნაში.

10. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

‘000 ლარი	2019	2018
საბანკო ნაშთები	394	1,342
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში	394	1,342

კომპანიის სავალუტო და საკრედიტო რისკებზე დაქვემდებარება და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია მე-16 შენიშვნაში.

11. კაპიტალი

(ა) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს კაპიტალის ნომინალურ ღირებულებას კომპანიის სადამფუძნებლო დოკუმენტებში.

‘000 ლარი	2019	2018
ნაშთი 1 იანვარს	101,837	101,818
მოძრაობა წლის განმავლობაში		
მესაკუთრის არაფულადი შენატანები	-	19
საწესდებო კაპიტალის წმინდა ზრდა	-	19
ნაშთი 31 დეკემბერს	101,837	101,837

(ბ) დამატებითი შენატანები კაპიტალში

დამატებითი შენატანი კაპიტალში უკავშირდება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან აღებული სესხის ცვლილებას.

2019 წლის 13 სექტემბერს კომპანიასა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შორის ახალი დაფარვის გრაფიკი იქნა შეთანხმებული, რომლის მიხედვითაც სესხის დაფარვის ვადა გახანგრძლივებულია 2029 წლამდე. თავდაპირველი დაფარვის ვადა იყო 2020 წლის 30 დეკემბერი. სხვაობა კორექტირებული და თავდაპირველი ფულადი ნაკადების გადინებების წმინდა მიმდინარე ღირებულებებს შორის აღირიცხება, როგორც დამატებითი შენატანები კაპიტალში (შენიშვნა 13).

12. კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ გააჩნია კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს შეინარჩუნოს კაპიტალის საკმარისი ბაზა კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნების განსახორციელებლად. აღნიშნული მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვით და გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმების მუდმივი მონიტორინგის გზით, რომლებიც ძირითადად ფინანსდება კომპანიის გრძელვადიანი სესხებით.

კომპანიის კაპიტალის მართვის მიდგომაში წლის განმავლობაში ცვლილებები არ განხორციელებულა. კომპანია ექვემდებარება გარედან დაწესებულ კაპიტალთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

13. სესხები და კრედიტები

ამ შენიშვნაში განხილულია ინფორმაცია კომპანიის პროცენტის მატარებელი იმ სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზირებული ღირებულებით ფასდება. დამატებით ინფორმაცია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდურობის რისკებზე დაქვემდებარების შესახებ განხილულია მე-16 შენიშვნაში.

‘000 ლარი	2019	2018
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
არაუზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებიდან	524,766	183,389
უზრუნველყოფილი სესხი დაკავშირებული მხარისგან	10,600	-
	535,366	183,389
მიმდინარე ვალდებულებები		
ფინანსური ინსტიტუტებისგან არაუზრუნველყოფილი სესხების მიმდინარე ნაწილი	40,137	370,165
დაკავშირებული მხარისგან უზრუნველყოფილი სესხის მიმდინარე ნაწილი	10,056	30,640
	50,193	400,805

(ა) სესხის ვადა და დაფარვის გრაფიკი

დაუფარავი სესხების დაფარვის ვადა და პირობები იყო შემდეგი:

				31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2018	
‘000 ლარი	ნომინალური საპროცენტო		დაფარვის წელი	ნომინალური დირეზულეზა	საბალანსო დირეზულეზა	ნომინალური დირეზულეზა	საბალანსო დირეზულეზა
	ვალუტა	განაკვეთი					
არაუზრუნველ- ყოფილი სესხები							
ფინანსური ინსტიტუტებისგან:							
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - Kreditanstalt für Wiederaufbau	ევრო	KfW reference rate +4%	2028	253,047	253,047	247,322	247,322
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - ევროპის საინვესტიციო ბანკი	ევრო	Euribor+ 0.75%	2033	203,514	203,514	198,907	198,907
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი	ევრო	Euribor+1%	2027	108,342	108,342	107,325	107,325
უზრუნველყოფილი სესხი							
დაკავშირებული მხარისგან::							
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	ევრო	7.5%	2029	32,336	20,656	30,640	30,640
სულ პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები				597,239	585,559	584,194	584,194

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები 22,915 ათასი ლარის საბალანსო დირეზულეზით (2018 წელს: 23,193 ათასი ლარი), დაგირავებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფის სახით (იხილეთ შენიშვნა 8(ა)).

არაუზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან წარმოადგენს ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისგან (EBRD), ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან (EIB) და „Kreditanstalt für Wiederaufbau“-სგან (KfW) მიღებულ სესხებს. სესხები ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისგან (EBRD), ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან (EIB) და „Kreditanstalt für Wiederaufbau“-სგან (KfW) გაიცა საქართველოს მთავრობაზე „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში ახალი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობის მიზნით. საქართველოს მთავრობამ მიღებული თანხები, მისი დაფარვის ვალდებულებასთან ერთად გადასცა კომპანიას. გამსესხებლებს სამართლებრივად არ გაუთავისუფლებიათ საქართველოს მთავრობა სესხების დაფარვის პირველადი პასუხისმგებლობიდან. შესაბამისად, საქართველოს მთავრობა ამ ოპერაციებში მოქმედებდა მარწმუნებლის სახით და კომპანიას სესხების დაფარვის ვალდებულება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ აქვს. დაკავშირებული მხარისგან მიღებული უზრუნველყოფილი სესხი წარმოადგენს პროცენტს, დარიცხულს ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული არაუზრუნველყოფილი სესხების ნაწილზე და გადახდილს საქართველოს მთავრობის მიერ კომპანიის სახელით.

ხელმძღვანელობის შეფასებით სესხებისა და კრედიტების სამართლიანი ღირებულება არ განსხვავდება თავდაპირველი აღიარებისას სესხის ოდენობისგან, ვინაიდან აღნიშნული სესხები გამოყოფილია ცალკე საბაზრო სეგმენტში, რომელიც განსხვავდება კომერციული სასესხო ბაზრისგან.

(ბ) სახელშეკრულებო პირობების ცვლილება

კომპანიასა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შორის 2019 წლის 13 სექტემბერს დადებული დანართის თანახმად, ძირითადი თანხები დაფარვის ვადით 2020 წელი იქნა გადადებული 2027, 2028 და 2029 წლებზე, EBRD, EIB და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროების შემთხვევაში, შესაბამისად.

ამავე დანართის თანახმად, სასესხო ხელშეკრულებების დაფარვის ვადები გახანგრძლივებულია: EBRD– სგან აღებული სესხებისთვის 2025 – წლიდან 2027 წლამდე, ხოლო საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან აღებული სესხებისთვის, 2020 – წლიდან 2029 წლამდე.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან აღებული სესხის დაფარვის ვადის გახანგრძლივებამ 2029 წლამდე გამოიწვია სახელშეკრულებო პირობების მნიშვნელოვანი ცვლილება, რამაც გამოიწვია არსებული ფინანსური ინსტრუმენტის აღიარების შეწყვეტა და ახალი საკრედიტო ინსტრუმენტის აღიარება. შედეგად, ახალი ფინანსური ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტის თავდაპირველ და ახალ ფულად ნაკადებს შორის გამოთვლილი სხვაობა აღიარებულია 11,680 ათასი ლარის ოდენობით როგორც დამატებითი შენატანები კაპიტალში (შენიშვნა 11(ბ)).

კომპანია შეთანხმდა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან, 2019 წელს გადასახდელი ძირითადი თანხების დაფარვა განახორციელოს 2020 წლის ბოლომდე; საქართველოს მთავრობასთან სესხის პირობების რესტრუქტურირების შედეგად, 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელშეკრულების პირობები არ არის დარღვეული.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ დაწესებული, 8,337 ათასი ლარის ოდენობით, დაგვიანებული გადახდის ჯარიმა (2018: 4,961 ათასი ლარი), სხვა ხარჯებში არის შეტანილი.

2018 წლის განმავლობაში, ფულადი სახსრების დეფიციტის გამო, კომპანიასა და საქართველოს მთავრობას შორის დადებული „შვილობილი სესხის ხელშეკრულებით“ (KfW, EBRD) გათვალისწინებული სახელშეკრულებო ვადადამდგარი თანხები დროულად არ დაფარულა.

კომპანიამ ვერ შეძლო სესხის პირობების რესტრუქტურირებაზე მოლაპარაკება საქართველოს მთავრობასთან 2018 წელს, შესაბამისად, 2018 წელს ვადადამდგარი გადახდების გადავადების შესახებ საქართველოს მთავრობისაგან ოფიციალური თანხმობა არ ყოფილა მოპოვებული.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევა წარმოადგენს „დეფოლტის შემთხვევას“ შვილობილი სესხის ხელშეკრულებების (KfW, EBRD) ფარგლებში, რომელიც საქართველოს მთავრობას აძლევს უპირობო უფლებას მოითხოვოს 385,287 ათასი ლარის ოდენობით სესხებისა და კრედიტების დაუყოვნებელი დაფარვა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (იხილეთ შენიშვნა 16 (ბ)(iii)).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხები კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში იქნა რეკლასიფიცირებული როგორც მიმდინარე.

(გ) სესხის ფინანსური კოვენანტები

EIB -სთან დადებული, 2019 წლის 12 სექტემბრით დათარიღებული, პროექტის ხელშეკრულების კორექტირების თანახმად, ფინანსური კოვენანტების მოთხოვნები სამუდამოდ არის ამოღებული.

2019 წელს კომპანიამ EBRD-ისგან და KfW-ისგან მოიპოვა თანხმობა, რომ უფრო დაბალი სესხის მომსახურების დაფარვის კოეფიციენტი (“DSCR”) მისაღებია 2019 წლისთვის. 2019 წლისთვის განაკვეთი უნდა იყოს 0.95-ი ნაცვლად 1.1-ისა ხელშეკრულებების მიხედვით. კომპანია იყო შესაბამისობაში აღნიშნულ კოეფიციენტებთან.

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიამ დაარღვია EBRD-ისა და KfW-სთვის შეიღობილი სესხის ხელშეკრულებაში დადებული DSCR-ის ფინანსური კოვენანტი. ხელმძღვანელობამ, აღნიშნული კოვენანტის დარღვევისთვის EIB-სგან მოიპოვა სამუდამო „უფლებაზე უარი“, და ფინანსური კოვენანტის პირობა გაუქმდა 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ბოლომდე.

(დ) ვალდებულებების მოძრაობის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან შეჯერება

1 იანვარი ლარი'000	ფულადი		ფულადი		ფულადი		31 დეკემბერი 2019
	იანვარი	ფულადი	ფულადი	ფულადი	ფულადი	ფულადი	
	2019	სახსრების	დარიცხული	გადინება	გადინება	გადინება	
		შემოდინება	პროცენტი	(მირი)	(პროცენტი)	წმინდა	
						ამონაგები	
ნასესხები							
სახსრები	584,194	-	15,952	(8,702)	(20,545)	26,340	(11,680)
							585,559

1 იანვარი ლარი'000	ფულადი		ფულადი		ფულადი		31 დეკემბერი 2018
	იანვარი	ფულადი	ფულადი	ფულადი	ფულადი	ფულადი	
	2018	სახსრების	დარიცხული	გადინება	გადინება	გადინება	
		შემოდინება	პროცენტი	(მირი)	(პროცენტი)	წმინდა	
						ზარალი	
ნასესხები							
სახსრები	613,269	-	15,539	(26,281)	(10,570)	(7,763)	584,194

14. აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები

'000 ლარი	2019	2018
ნაშთი 1 იანვარს	56,903	59,747
მოგებაში და ზარალში აღრიცხული	(2,860)	(2,844)
მიღებული წლის განმავლობაში	17	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	54,060	56,903
გრძელვადიანი	51,224	54,067
მიმდინარე	2,836	2,836
	54,060	56,903

აქტივებთან დაკავშირებული გრანტი 25,000 ათასი ევროს ოდენობით წარმოადგენს ახალი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობასთან დაკავშირებული „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში KfW-სგან მიღებულ ფინანსურ შენატანს. ფინანსური შენატანი არ ექვემდებარება ანაზღაურებას გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც კომპანია არა ჯეროვნად გამოიყენებს მიღებულ ფულად სახსრებს ან მნიშვნელოვან საფრთხეს შეუქმნის პროექტის განხორციელებას.

15. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

'000 ლარი	2019	2018
ვალდებულებები შესრულებულ სამშენებლო სამუშაოებთან დაკავშირებით	7,204	7,735
სხვა ვალდებულებები	1,178	2,137
	8,382	9,872

კომპანიის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებული სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკებზე დაქვემდებარება განხილულია მე-16 შენიშვნაში.

16. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(ა) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშების მიზანს წარმოადგენს ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღში სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასების მიახლოება. თუმცა, გაურკვეველობებიდან და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებიდან გამომდინარე, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებელი გაყიდვისას ან ვალდებულებების გადაცემისას.

კომპანიამ განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს იმ ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვით ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადაცემით შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტულ ოპერაციაში. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ანგარიშდება ძირითადი თანხის და პროცენტის მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც ანგარიშგების თარიღში პროცენტის საბაზრო განაკვეთით დისკონტირდება.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მათი საბალანსო ღირებულებებიდან არსებითად არ განსხვავდება.

(ბ) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტებით სარგებლობის გამო კომპანია შემდეგ რისკებს გასწევს:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი.

(i) რისკის მართვის სტრუქტურა

ხელმძღვანელობას აკისრია მთლიანი პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკების მართვის სტრუქტურის დადგენასა და მიმოხილვაზე.

კომპანიის რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის გაკონტროლებისთვის.

რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად განიხილებიან ბაზრის პირობებისა და კომპანიის საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით. სასწავლო და მართვის სტანდარტების და პროცედურების გამოყენებით კომპანიის მიზანს წარმოადგენს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემოს შექმნა, რომელშიც ყველა თანამშრომელს გააზრებული ექნება თავისი ფუნქცია და ვალდებულება.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს კომპანიის ფინანსური ზარალის რისკს, თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მომხმარებელი ან კონტრაქტის ვერ დააკმაყოფილებს მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ამგვარი რისკი წარმოიშვება კლიენტების მიმართ კომპანიის ვალდებულებებიდან და საბანკო ნაშთებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს.

სავაჭრო მოთხოვნები

კომპანიის საკრედიტო რისკი ძირითადად განპირობებულია თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლებით. გეოგრაფიულად საკრედიტო რისკი ძირითადად საქართველოშია კონცენტრირებული.

ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის თანახმადაც ყველა ახალი კლიენტის კრედიტუნარიანობა ინდივიდუალურად ფასდება სტანდარტული გადახდის და მიწოდების პირობების შეთავაზებამდე. კომპანიისეული შეფასება მოიცავს გარე რეიტინგებს (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და რიგ შემთხვევაში საბანკო რეკვიზიტებს.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებით ზოგადად არ მოითხოვება რაიმე სახის უზრუნველყოფა.

კომპანია განსაზღვრავს გაუფასურების რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს გაწეული ზარალის მისეულ შეფასებას სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში. ამ რეზერვის მთავარი კომპონენტები მოიცავს ზარალის კონკრეტულ კომპონენტს, რომელიც უკავშირდება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან რისკს.

მაქსიმალური საკრედიტო რისკი სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის, გეოგრაფიული რეგიონების მიხედვით იყო შემდეგი:

‘000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2019	2018
ადგილობრივი	4,540	4,207

კომპანიის არცერთი სავაჭრო მოთხოვნა არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული. სემეკის #31/5 დადგენილების მიხედვით, კომპანია უფლებამოსილია მიიღოს მომსახურების საფასური ინვოისის გამოწერიდან 10 დღის განმავლობაში. ხელმძღვანელობა ვარაუდობს რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ არის არსებითი 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრისთვის.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები განთავსებულია ქართულ ბანკებში, რომლებსაც ფიტჩის სარეიტინგო სააგენტოს მიერ მინიჭებული აქვთ მოკლევადიანი დეფოლტის რეიტინგი B. ხელმძღვანელობის აზრით, არ არსებობს ბანკების მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობის რისკი.

(iii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის ისეთი რისკი, რომლის დროსაც კომპანიას ექმნება სირთულეები ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაში და რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდება. კომპანია შეძლებისდაგვარად ცდილობს ლიკვიდურობის მართვის უზრუნველყოფას, რათა ყოველთვის ჰქონდეს ვალდებულებების ვადაში დაფარვის შესაძლებლობა, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე კრიზისულ პერიოდში არასაჭირო დანაკარგების ან კომპანიის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

კომპანია ლიკვიდურობის მოთხოვნებს მართავს როგორც მოკლე, ისე - გრძელვადიანი პროგნოზების გამოყენებით. ხელმძღვანელობა რეგულარულად აკონტროლებს კომპანიის ფულადი ნაკადების პროგნოზებს. კომპანია მის მფლობელთან ათანხმებს ბიუჯეტირების ყოველწლიურ პროცესს. ბიუჯეტი მიმოხილულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ და დამტკიცებულია მფლობელის მიერ. ბიუჯეტი ყოველთვიურად ახლდება ფაქტობრივი შედეგების საფუძველზე. კომპანიის მიზანს წარმოადგენს ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების დონის შენარჩუნება მომავალი 60 დღის განმავლობაში ფინანსურ ვალდებულებებზე მოსალოდნელ ფულად გადინებაზე მეტი ოდენობით.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობამ შეაფასა ზოგადი ფინანსური შედეგები, ფინანსური მდგომარეობა და კომპანიის საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები, განიხილა ქვემოთ განსაზღვრული შემამსუბუქებელი ზომები და დაასკვნა, რომ კომპანიას ექნება საკმარისი ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად, მათი დაფარვის თარიღისთვის და რომ ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული დაშვება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი საწარმოს პრინციპით ფუნქციონირების გაგრძელების შესახებ მართებულია, გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 2(ბ).

ქვემოთ მოცემულია ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი სახელშეკრულებო ვადიანობა. თანხები ბრუტო ფორმით და დისკონტირების გარეშეა წარმოდგენილი და მოიცავს სავარაუდო საპროცენტო გადახდებს.

31 დეკემბერი 2019

	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები				
	საბალანსო ღირებულება	სულ	1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
‘000 ლარი					
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი სესხები					
ფინანსური ინსტიტუტებიდან	564,903	651,383	40,137	298,062	313,184
უზრუნველყოფილი სესხი					
დაკავშირებული მხარისგან	20,656	32,337	10,056	-	22,281
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	8,382	8,382	8,382	-	-
	593,941	692,102	58,575	298,062	335,465

31 დეკემბერი 2018

	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები				
	საბალანსო ღირებულება	სულ	1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
‘000 ლარი					
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი სესხები					
ფინანსური ინსტიტუტებიდან	553,554	559,821	370,860	64,281	124,680
უზრუნველყოფილი სესხი					
დაკავშირებული მხარისგან	30,640	30,640	30,640	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	9,872	9,872	9,872	-	-
	594,066	600,333	411,372	64,281	124,680

მოსალოდნელი არ არის, რომ ვადიანობის ანალიზში შემავალი ფულადი ნაკადები შესაძლოა წარმოიშვას მნიშვნელოვნად უფრო ადრე, ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული ოდენობებით.

(iv) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოადგენს საბაზრო ფასების ცვალებადობის რისკს, რაც მოიცავს სავალუტო გაცვლით კურსების, საპროცენტო განაკვეთებისა და კაპიტალის ღირებულების ცვალებადობის რისკს, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის შემოსავლებზე ან მის ხელთ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე.

საბაზრო რისკების მართვის მიზანია საბაზრო რისკების საფრთხის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

კომპანია არ იყენებს ჰეჯირების ანგარიშგებას მოგებასა თუ ზარალში მერყეობის მართვის მიზნით.

სავალუტო რისკი

უცხოური ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს იმისა რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობის გამო. კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების რისკი დიდ წილად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ფინანსურ ვალდებულებებს. ვალუტა, რომელშიც უპირატესად დენომინირებულია ეს ოპერაციები არის ევრო.

კომპანია არ ახდენს მის სავალუტო რისკზე დაქვემდებარების ჰეჯირებას.

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

კომპანიის დამოკიდებულება საკრედიტო რისკზე იყო შემდეგი (პირობითი ოდენობების მიხედვით):

'000 ლარი	ევროში დენომინირებული 2019	ევროში დენომინირებული 2018
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3	11
სესხები და კრედიტები	(585,559)	(584,194)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	(230)
წმინდა დაქვემდებარება	(585,556)	(584,413)

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის არსებული განაკვეთი	
	2019	2018	2019	2018
1 ევრო	3.1553	2.9913	3.2095	3.0701

მგრძნობელობის ანალიზი

31 დეკემბრის მდგომარეობით ლარის კურსის გონივრული შესაძლო გამყარება/(შესუსტება), ქვემოთ მოცემულის შესაბამისად, ევროსთან მიმართებაში იმოქმედებდა მოგებაზე ან ზარალზე ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობებით. პირდაპირ კაპიტალზე გავლენას ადგილი არ ექნებოდა. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება. ანალიზი იმავე საფუძველზე ჩატარდა 2018 წლისთვის.

‘000 ლარი	გამყარება	შესუსტება
	მოგება ან (ზარალი)	მოგება ან (ზარალი)
31 დეკემბერი 2019		
ევრო (10% -იანი მოძრაობა)	58,556	(58,556)
31 დეკემბერი 2018		
ევრო (10% -იანი მოძრაობა)	58,441	(58,441)

(v) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება, უპირველეს ყოვლისა, დიდ გავლენას ახდენს სესხებსა და კრედიტებზე, რადგან ეს გავლენას ახდენს სესხის სამართლიან ღირებულებაზე (სესხი ფიქსირებული განაკვეთით) ან გავლენას მოახდენს მომავალში ფულადი ნაკადების მოძრაობაზე (სესხი ცვალებადი განაკვეთით). ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის დასადგენად, თუ კომპანიის ფინანსური ვალდებულებებიდან რამდენი უნდა იყოს ფიქსირებული და რამდენი ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით. თუმცა, ახალი სესხის და კრედიტების აღების დროს გადაწყვეტილების მიღებისას მართვის გუნდი ხელმძღვანელობს საკუთარი მოსაზრებით სესხის მოსალოდნელი სარგებლობის პერიოდის დასრულებამდე რომელი საპროცენტო განაკვეთი უფრო მომგებიანი იქნება კომპანიისთვის - ფიქსირებული თუ ცვალებადი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

ანგარიშგების წარდგენის თარიღში, კომპანიის პროცენტის მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების პროფილი იყო შემდეგი:

‘000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2019	2018
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური ვალდებულებები	20,656	30,640
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური ვალდებულებები	564,903	553,554

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ინსტრუმენტებისთვის ფიქსირებული განაკვეთით

კომპანია არ აღრიცხავს ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ან როგორც გასაყიდად გამიზნულს. შესაბამისად, ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება ვერანაირ გავლენას ვერ მოახდენს მოგებაზე ან ზარალზე ან კაპიტალზე.

ფულადი სახსრების მგრძნობელობის ანალიზი ინსტრუმენტებისთვის ცვლადი განაკვეთით

100 საბაზისო პუნქტიანი ცვლილება საპროცენტო განაკვეთებში ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის გაზრდის (შემცირებს) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს დაბეგვრამდე ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობებით. ეს ანალიზი გულისხმობს, რომ ყველა სხვა ცვალებადი მაჩვენებელი, კონკრეტულად, უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსები, უცვლელი დარჩება. ანალიზი იგივე საფუძველზე ჩატარდა 2018 წლისთვის.

‘000 ლარი	მოგება ან (ზარალი)	
	100 საბაზისო პუნქტით ზრდა	100 საბაზისო პუნქტით შემცირება
2019	(5,649)	5,649
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
2018		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	(5,536)	5,536

17. პირობითი ვალდებულებები

(ა) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში მოქმედი სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის. კომპანიას არ აქვს სრულად სადაზღვევო ანაზღაურება მისი საწარმოო მოწყობილობების, საქმიანობის შეწყვეტის ან მესამე პირის ვალდებულებებზე ქონების ან გარემოს დაზიანებასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოიშვება კომპანიის ქონებასთან ან მის ოპერაციებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევებიდან. სანამ არ მოხდება კომპანიის სათანადოდ დაზღვევა, იარსებებს რისკი იმისა, რომ ზარალი ან აქტივების დაზიანება არსებით უარყოფით გავლენას იქონიებს კომპანიის საოპერაციო და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

(ბ) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო წელი ღია რჩება საგადასახადო უწყებების მიერ განსახილველად, სამი თანმიმდევრული კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, კონკრეტულ ვითარებებში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო დიდი ხნით დარჩეს ღია.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიისეული ინტერპრეტაციისაგან და მათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ საგადასახადო ორგანო შესძლებს საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირებას.

18. დაკავშირებული მხარეები

(ა) მშობელი კომპანია და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე

კომპანიის პირდაპირი მშობელი კომპანიაა სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“. კომპანიის საბოლოო მშობელი კომპანიაა სს „საპარტნიორო ფონდი“, ხოლო კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა.

სს „საპარტნიორო ფონდი“ გამოსცემს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებებს ფასების შესაბამისად, რომლებიც ხელმისაწვდომია საწარმოს ვებგვერდზე.

(ბ) ოპერაციები წამყვან ხელმძღვანელობასთან

(i) წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

წამყვანმა ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც შესულია პერსონალის ხარჯების კატეგორიაში:

‘000 ლარი	2019	2018
ხელფასები და ბონუსები	1,054	952

(გ) ოპერაციები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან

კომპანია აწარმოებს ტრანზაქციებს მის ყოველდღიურ ოპერაციებში რიგ საწარმოებთან, რომლებიც იმყოფება საქართველოს ხელისუფლების კონტროლის, ერთობლივი კონტროლის ან მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ. კომპანიამ აირჩია ბასს 24-ის მიხედვით დაკავშირებული მხარის გამჟღავნებული ინფორმაციები დასაშვები გამოწვევის გამოყენება, რაც იძლევა შესაბამისი მხარის მიერ ინფორმაციის შემცირებული სახით გამჟღავნების შესაძლებლობას სამთავრობო ორგანოებთან განხორციელებულ ტრანზაქციებთან დაკავშირებით.

კომპანიის ყველა სესხი და კრედიტი და სესხებსა და კრედიტებზე საპროცენტო ხარჯი ექვემდებარება ანგარიშსწორებას საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ. კომპანიის აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები ძირითადად მიიღება ოპერაციებში, რომელშიც საქართველოს მთავრობა შუამავლის როლს ასრულებს.

კომპანიის შემოსავლების დაახლოებით 30% (2018 წელს: 27%) სამ საწარმოსთან არის დაკავშირებული, რომლებიც იმყოფებიან საქართველოს მთავრობის მნიშვნელოვანი გავლენის ან კონტროლის ქვეშ.

19. შემდგომი მოვლენა

საბოლოო მშობელი კომპანიის ცვლილება

საქართველოს მთავრობის მიერ 2020 წლის 28 თებერვალს გამოცემული გადაწყვეტილების მიხედვით, კომპანიის პირდაპირი მშობელი კომპანიის პირდაპირი მფლობელი გახდა საქართველოს მთავრობა, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სახით. სს „საპარტნიორო ფონდი“ ჩანაცვლებული იქნება საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ.

COVID-19-ის აფეთქება

COVID-19-ის აფეთქებამ 2020 წლის დასაწყისში და მისმა სწრაფმა გავრცელებამ მსოფლიოს გარშემო, იქონია არსებითი გავლენა და ცვლილებები შეიტანა ბიზნეს გარემოში მსოფლიოს გარშემო ყველა ქვეყანაში, მათ შორის საქართველოშიც, რამაც გამოიწვია საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადება საქართველოს პრეზიდენტის 2020 წლის 21 მარტით დათარიღებული ბრძანების მიხედვით. ბრძანების მიხედვით საგანგებო მდგომარეობა გრძელდებოდა 2020 წლის 21 აპრილამდე, რაც შემდგომ იქნა გახანგრძლივებული 2020 წლის 22 მაისამდე.

20. შეფასების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა მიწისა, რომელიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში.

(ა) შემოსავალი

(i) მომსახურება

კომპანია აღიარებს შემოსავალს მაშინ, როდესაც ის გადასცემს კონტროლს მომხმარებელს საქონელსა ან მომსახურებაზე. კომპანია ძირითადად შემოსავალს იღებს ელექტროენერგიის გადაცემიდან. შემოსავალი აღიარდება პერიოდის განმავლობაში მომსახურების გაწევისას, გადაცემული ელექტროენერგიის რაოდენობისა და მარეგულირებლის მიერ დაწესებული ტარიფის შესაბამისად. პროგრესის საზომად მიიჩნევა ფაქტობრივად გადაცემული ელექტროენერგიის მოცულობა. ელექტროენერგიის ტრანზიტის შემთხვევაში, ტარიფი მომსახურებისთვის მოცემულია გარიგებაში მონაწილე პირების ხელშეკრულებაში.

(ii) სახელმწიფო გრანტები

სახელმწიფო გრანტების პირველადი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულების მქონე გადავადებული შემოსავლის სახით, როდესაც არსებობს გონივრული საფუძველი ვარაუდისა, რომ ასეთი გრანტი იქნება მიღებული და კომპანია დააკმაყოფილებს გრანტთან დაკავშირებით არსებულ პირობებს და შემდგომ აღიარებული იქნება მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის სახით სისტემატიურად, აქტივის სრული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. გრანტები, რომლებიც ახდენენ კომპანიის მიმართ გაწეული ხარჯების ანაზღაურებას, აღიარებული იქნება მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის სახით სისტემატიურად იმავე პერიოდებში, რომელშიც ადგილი ჰქონდა ხარჯების აღიარებას.

(ბ) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

კომპანიის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს:

- საპროცენტო შემოსავალს ინვესტირებულ თანხებზე;
- საპროცენტო ხარჯს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე;
- უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ შემოსულობას ან ზარალს ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებზე.

საპროცენტო შემოსავლის ან ხარჯის აღიარება ხდება მის მოგებაზე ან ზარალზე დარიცხვისთანავე, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. სასესხო ხარჯი, რომელიც პირდაპირ არ უკავშირდება კვალიფიციური აქტივების შესყიდვას, მშენებლობას ან წარმოებას, აღიარებული იქნება მოგებასა თუ ზარალში ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით მიღებული სარგებელი ან ზარალი წარმოდგენილია წმინდა საფუძველზე, როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი, რაც დამოკიდებულია იმ ფაქტზე, წარმოდგენილია თუ არა უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა მოგების ან წმინდა ზარალის პოზიციაში.

(გ) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ლარში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება ანგარიშსწორების წარდგენის თარიღისათვის

არსებული გაცვლითი კურსით, უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული მოგება ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული საპროცენტო განაკვეთით და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული, მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებადი ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული, შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზირებადი ღირებულების სხვაობას.

არაფულადი მუხლები უცხოურ ვალუტაში, რომელთა ისტორიული ღირებულება უცხოურ ვალუტაშია შეფასებული, კონვერტირდება ტრანზაქციის განხორციელების თარიღისათვის არსებული შესაბამისი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(დ) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა შემთხვევისა, როდესაც ის უკავშირდება პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ ერთეულებს.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია არ არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის. მიმდინარე გადასახადის ხარჯი ასევე მოიცავს წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერ კორექტირებას. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წლიდან და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვრიდან.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. თუმცა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან საგადასახადო ობიექტი მოიცავს ხარჯებს და სხვა ვალდებულებებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებები და ზღვარს გადაცდენილი წარმომადგენლობითი ხარჯები.

საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია გადახდილ მიმდინარე გადასახადზე 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდეგ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად გადახდის ფაქტობრივი თარიღისა ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც გადაიხდება დივიდენდები. საგადასახადო ვალდებულების თანხა დივიდენდების განაწილებაზე გაანგარიშდება წმინდა განაწილების თანხის 15/85-ის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს მოგების გადასახადის იმ კონკრეტულ ოპერაციებზე დარიცხვას, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებებს და დაშვებულ ლიმიტებში წარმომადგენლობით ხარჯებს. კომპანია ამგვარი ოპერაციის დაბეგვრას არ განიხილავს ბასს 12-ის (*მოგების გადასახადები*) ფარგლებში და აღირიცხავს ამგვარი ერთეულების გადასახადის სახით, გარდა მოგების გადასახადისა.

(ii) გადავადებული გადასახადი

ზემოთ აღწერილი ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებული საწარმოები არ განასხვავებენ აქტივების საგადასახადო საფუძვლებს და მათ საბალანსო ღირებულებებს და, შესაბამისად, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები არ წარმოიშვება.

წინა პერიოდებში გაწეული საგადასახადო ზარალი არ გამოიყენება მომავალ დაბეგვრად მოგებებთან მიმართებაში.

(j) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. მარაგის თვითღირებულება გამოიანგარიშება საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპის საფუძველზე და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შექმნაზე და მათი ადგილზე მიწოდებასა და სამუშაო მდგომარეობაში მოსაყვანად საჭირო სხვა ხარჯებს.

საქმიანობის ჩვეულებრივად ფუნქციონირების პირობებში წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას, გამოკლებული დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

(g) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა, ფასდება თვითღირებულებით აკუმულირებული ცვეთის და ნებისმიერი აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. 2009 წლის 1 იანვარს (კომპანიის ფასს-ებზე გადასვლის თარიღი) კონკრეტული ძირითადი საშუალების თვითღირებულება განისაზღვრა ამ თარიღისთვის მათ სამართლიან ღირებულებასთან მიმართებაში.

აქტივის თვითღირებულება მოიცავს მის შეძენასთან დაკავშირებულ პირდაპირ დანახარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის თვითღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯებისგან, რომელიც საჭიროა აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად, აგრეთვე სესხის ღირებულების კაპიტალიზაციის, აქტივის დემონტაჟის, მოცილების და გამწმენდი სამუშაოების ჩატარების ღირებულებას.

შემენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზდება ძირითადი საშუალების ღირებულების ნაწილის სახით. თუ ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვან ნაწილებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალების ცალკე ერთეულების სახით (ძირითადი კომპონენტები).

ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან მიღებულ ამონაგებსა და ძირითადი საშუალებების წმინდა საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და აისახება წმინდად მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში როგორც სხვა შემოსავლები ან სხვა ხარჯები. გადაფასებული აქტივების გაყიდვისას, ნებისმიერი დაკავშირებული ოდენობა შეტანილი გადაფასების რეზერვში როგორც გადაფასების ნამეტი გადატანილია გაუნაწილებელ მოგებაში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების ნაწილის შეცვლის ღირებულება აისახება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაზე, თუ იგი უზრუნველყოფს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლას კომპანიაში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. მოხსნილი ნაწილის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) მიწის გადაფასება

მიწა სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, გარე დამოუკიდებელი შემფასებლების ან კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ განხორციელებული პერიოდული შეფასების საფუძველზე. მიწის გადაფასების ზრდა აღიარდება პირდაპირ გადაფასების ზედმეტობის ქვეშ სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, ზრდა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში იმ შემთხვევაში, თუ ის აღადგენს ადრე მოგებაში ან ზარალში აღიარებული იგივე აქტივის გადაფასების კლებას.

გადაფასების შედეგად კლება მიწაზე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. თუმცა, კლება აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში, გადაფასების ზედმეტობაში არსებული ნებისმიერი საკრედიტო ნაშთის შესაბამისად.

(iv) ცვეთა

ძირითადი საშუალებები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზადმყოფ მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ხოლო კომპანიის შიდა ძალებით დამზადებული აქტივი - მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან. ცვეთა ანგარიშდება აქტივის ღირებულებიდან, რომელსაც გამოკლებული აქვს მისი ნარჩენი ღირებულება. ცვეთა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. იჯარით მიღებულ აქტივებს ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადასა და მათ სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესით, თუ გონივრულ ფარგლებში აშკარა არ გახდება, რომ იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ კომპანიაზე გადავა მათზე საკუთრების უფლება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადა მიმდინარე და შესადარის პერიოდში, შემდეგია:

• შენობა-ნაგებობები	15-25 წელი;
• ელექტროენერგიის გადამცემი ხაზები	35 წელი;
• მოწყობილობა, ავტომობილები და სხვ.	5-25 წელი.

ცვეთის მეთოდების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და ნარჩენი ღირებულების გადახედვა ხორციელდება ყოველ ფინანსურ წელს და საჭიროებისამებრ კორექტირდება.

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანია იყენებს ფასს 9 ფინანსურ ინსტრუმენტებს, ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებებისა და სხვა არაფინანსური აქტივების ყიდვა - გაყიდვის ხელშეკრულებების აღრიცხვისა და შეფასებისათვის.

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

კომპანია სავაჭრო მოთხოვნებს თავდაპირველად აღიარებს მათი წარმოშობის თარიღში.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება ვაჭრობის თარიღში, როდესაც კომპანია ხდება სახელშეკრულებო ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე. ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება (თუ სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებულ ერთეულს არ წარმოადგენს) საწყის ეტაპზე აღირიცხება სამართლიან ღირებულებას დამატებული მის შემენასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების განხორციელების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად აღირიცხება გარიგების ფასით.

(ii) ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

პირველადი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება: ამორტიზირებული ღირებულებით; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ვალის ინვესტიცია; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - კაპიტალის ინვესტიცია; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

პირველადი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ კომპანია არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა ჩართული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდგომ პირველი სააღრიცხვო პერიოდის პირველივე დღეს.

ფინანსური აქტივი აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს

ვალის ინვესტიცია შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

იმ კაპიტალის ინვესტიციის თავდაპირველი აღიარებისას, რომელიც არ არის სავაჭროდ გამიზნული, კომპანიამ შეიძლება უპირობოდ აირჩიოს ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების შემდგომი ცვლილებების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვა. ეს არჩევანი კეთდება თითოეული ინვესტიციის დონეზე.

ყველა ფინანსური აქტივი რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრული შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. თავდაპირველი აღიარებისას, კომპანიას შეუძლია შეუქცევად აირჩიოს ფინანსური აქტივის, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს მოთხოვნებს, რომ შეფასებული იქნას ამორტიზირებული ღირებულებით, ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ აღნიშნული აღმოჩენის ან არსებითად ამცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამობას რომელიც სხვაგვარად წარმოიშვებოდა.

კომპანიის ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს (შენიშვნა 11) და ფულად სახსრებსა და მათ ექვივალენტებს (შენიშვნა 12) და კლასიფიცირებულია ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების კატეგორიაში. ეს აქტივები შემდგომში შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ამორტიზირებული ღირებულება შემცირებულია გაუფასურების ზარალით. საპროცენტო შემოსავალი, საკურსო სხვაობით გამოწვეული ამონაგები და ზარალი და გაუფასურება აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ამონაგები ან ზარალი აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში.

ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები მოიცავს საბანკო ნაშთებს, რომელთა დაფარვის ვადა არის სამი თვე ან ნაკლები შეძენის თარიღიდან. მათი სამართლიანი ღირებულების ცვლილების რისკი დაბალია.

აღიარების შეწყვეტა

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, რომელშიც თითქმის ყველა რისკი და აქტივის ფლობის ანაზღაურება მოიაზრება, ან როდესაც კომპანია არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და კომპანია არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე უფლებებს.

კომპანია დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

(iii) ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება - ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის არის სავაჭროდ გამიზნული, წარმოებულია ან გამიზნულია ესეთად პირველადი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა ამონაგებით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში (გარდა სამართლიანი ღირებულების ცვლილების იმ ნაწილისა რომელიც გამოწვეულია კომპანიის საკუთარი საკრედიტო რისკის ცვლილებით, რომელიც აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში).

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს სესხებს დაკავშირებული მხარეებისგან და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს, წარმოდგენილი შენიშვნებში 15 და 16, შესაბამისად, შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და წმინდა საკურსო ამონაგები და ზარალი აღირიცხება მოგებას ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტისას წარმოშობილი ნებისმიერი ამონაგები ან ზარალი ასევე აღიარდება მოგებას ან ზარალში.

კომპანიას აფასებს მის ყველა ფინანსური ვალდებულებას ამორტიზირებული ღირებულებით.

(iv) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ცვლილება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება, კომპანიამ უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

კომპანია ახორციელებს მოცემული ცვლილების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები შეცვლილი ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. კომპანია აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლის საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს კომპანია ფინანსური ვალდებულებების ჩამოწერის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

კომპანია ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება უზრუნველყოფაში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;
- ცვლილება ფინანსური აქტივის პირობებში, რომლებიც წვევს SPPI კრიტერიუმთან შეუსაბამობას.

თუ შეცვლილი აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, აღრიცხული ამორტიზირებული ღირებულებით, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ ცვლილების შედეგად ფინანსური აქტივი არ ჩამოიწერება. ამ შემთხვევაში, კომპანია ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოგების ან ზარალის კორექტირებას მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საფასური აკორექტირებს შეცვლილ ფინანსურ აქტივს და არის ამორტიზირებული შეცვლილი ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა ჩამოწერილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ შეცვლილ პირობებიან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგება ან ზარალში.

თუ ცვლილება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების ჩამოწერას კომპანია იყენებს ფინანსური აქტივის სრული საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც ცვლილება არ იწვევს ფინანსური აქტივის ჩამოწერას კომპანია აღიარებს ესეთი ცვლილებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ცვეთადი ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, ცვლილების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან, ანუ ბანკების მიერ, საქართველოს ეროვნული ბანკის მხრიდან საკვანძო განაკვეთებში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად, წამოწყებული ცვლილებები ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთებში, თუ სასესხო ხელშეკრულება აძლევს ბანკს ამის უფლებას და კომპანიას აქვს შესაძლებლობა, რომ ან მიიღოს გადახდილი განაკვეთი ან გამოისყიდოს სესხი ნომინალური ღირებულებით, ჯარიმის გადახდის გარეშე. ცვლილებები საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, კომპანია ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

კომპანია აფასებს არსებითია თუარა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. კომპანია ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების კურსის ცვლილება;
- ცვლილება უზრუნველყოფაში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;
- კონვერტაციის შესაძლებლობის დამატება;
- ცვლილება ფინანსური ვალდებულების დაქვემდებარებაში.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები როდესაც ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილ თანხებს გამოკლებული მიღებული თანხებით და დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, მინიმუმ 10% ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ ვალის ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების ცვლილება მიჩნეულია ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აღიარებულია ვალის განულებიდან მიღებულ მოგებასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან ცვლილება არ არის მიჩნეული ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია შეცვლილი ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(v) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, რომელშიც თითქმის ყველა რისკი და აქტივის ფლობის ანაზღაურება მოიაზრება, ან როდესაც კომპანია არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და კომპანია არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე კონტროლს.

კომპანია დებს გარიგებებს რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც მის სახელშეკრულებო ვალდებულებები დაკმაყოფილებულია, უქმდება ან ვადა გასდის. კომპანია ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როცა მისი პირობები იცვლება და შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც კორექტირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი არაფულადი აქტივების და ვალდებულებების გადაცემის ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(vi) ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც კომპანიას აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება. კომპანიას ამჟამად აქვს ურთიერთგაქვითვის იურიდიული აღსრულების უფლება რომელიც არ არის დამოკიდებული მომავალ მოვლენაზე და აღსრულებადია როგორც საქმიანობის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას ასევე კომპანიის და მისი ყველა კონტრაქტის დეფოლტის, გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და მოთხოვნები წარმოადგენს ფინანსურ აქტივებს, ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომლის კოტირება აქტიურ ბაზარზე არ ხდება. მსგავსი აქტივები თავდაპირველად აღიარდება, როგორც სამართლიან ღირებულებას დამატებული მასთან პირდაპირ დაკავშირებული ნებისმიერი ტრანზაქციის დანახარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ სესხები და მოთხოვნები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ნებისმიერი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორია მოიცავს ფინანსური აქტივების შემდეგ კლასებს: სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს როგორც წარმოდგენილია მე-11-ე შენიშვნაში და ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს როგორც წარმოდგენილია მე-12-ე შენიშვნაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულად სახსრებს და საბანკო ნაშთებს თავდაპირველი დაფარვის ვადებით 3 თვე ან ნაკლები.

არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები - შეფასება

კომპანია არაწარმოებულ ფინანსურ ვალდებულებებს სხვა ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიაში აკლასიფიცირებს. მასგავსი ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, ნებისმიერი პირდაპირ დაკავშირებული საოპერაციო ხარჯების გამოკლებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ეს ფინანსური ვალდებულებები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს და კრედიტებს, საბანკო ოვერდრაფტებს და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

(თ) კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით.

საწესდებო კაპიტალის ზრდის შემთხვევაში, ნებისმიერი სხვაობა საწესდებო კაპიტალის რეგისტრირებულ თანხასა და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება კაპიტალის ცალკე კომპონენტის სახით, სამართლიანი ღირებულების ცვლილების რეზერვში მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის.

(ი) გაუფასურება

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანია აღიარებს ზარალის რეზერვებს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე.

კომპანია აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა როდესაც აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სასესხო ფასიანი ქაღალდები რომლებსაც სააღრიცხვო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა სასესხო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას, კომპანია ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ

ინფორმაციას და ანალიზს, კომპანიის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

კომპანია ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ როდესაც:

- არ არის სავარაუდო რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს კომპანიის მიმართ, კომპანიის მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის არსებობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსურ აქტივი 90 დღეზე მეტია ვადაგადაცილებულია;

კომპანია მიიჩნევს, რომ სესხის უზრუნველყოფას აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი როდესაც მისი საკრედიტო რეიტინგი ტოლია გლობალურად მიღებული განმარტებისა „ინვესტიციის ხარისხი“.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც წარმოიშობა ყველა შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებისაგან (ან უფრო მოკლე ვადაში თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოხმარების ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას გამოყენებული მაქსიმალური პერიოდი შეესაბამება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდს რომლის განმავლობაშიც კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის ალბათობაზე დაფუძნებული სავარაუდო საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო ზარალი აღირიცხება ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულებით (ანუ სხვაობა ორგანიზაციიდან ხელშეკრულების მიხედვით მიღებულ ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ მისაღებ ფულად ნაკადებს შორის).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი სააღრიცხვო პერიოდის დასაწყისში კომპანია აფასებს არის თუ არა ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული ვალის უზრუნველყოფა გაუფასურებული კრედიტით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“ როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია კრედიტით მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- მსესხებლის ან ემიტენტის არსებითი ფინანსური სირთულებები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტი, ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;

- კომპანიის მიერ წინსწრების ან სესხის რესტრუქტურისა იმ პირობებით რომლებსაც კომპანია სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებელის გაკოტრება ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაცია; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა

ზარალის რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე, აკლდება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ჩამოწერილია როდესაც კომპანიას აღარ აქვს მისი მთლიანობაში ან ნაწილობრივ ამოღების იმედი. კომპანია ინდივიდუალურად აფასებს ჩამოსაწერ ოდენობას და ვადებს, იმის მიხედვით არის თუ არა გონივრული მოლოდინი იმისა რომ მოხერხდება თანხის ამოღება. კომპანია აღარ ელის მნიშვნელოვანი ოდენობის ამოღებას ჩამოწერილი თანხიდან. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას კომპანიის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

(კ) იჯარები

კომპანიამ ფასს 16-ი მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით გამოიყენა და მამასადამე შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული. კომპანიას განმარტებული აქვს სააღრიცხვო პოლიტიკები, როგორც ფასს 16-ის (მიმდინარე პერიოდისთვის) ასევე ბასს 17-ის ფარგლებში (წარმოდგენილი შესადარისი პერიოდისთვის) იმისათვის, რომ მომხმარებლებმა გაიგონ მიმდინარე პერიოდი, ისევე როგორც შესადარისი ინფორმაცია და ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში (შენიშვნა 5).

2019 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

ხელშეკრულების დადებისას, კომპანია განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ. იმის შესაფასებლად გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას, კომპანია ფასს 16-ის იჯარის განმარტებას იყენებს.

წინამდებარე პოლიტიკა გამოიყენება ხელშეკრულებებზე რომლებიც დადებულია 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდგომ.

2019 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

2019 წლის 1 იანვრამდე დადებული ხელშეკრულებებისთვის, კომპანიამ განსაზღვრა იყო თუ არა ან შეიცავდა თუ არა გარიგება იჯარას, შემდეგი შეფასების საფუძველზე:

- დამოკიდებული იყო თუ არა გარიგების შესრულება კონკრეტული აქტივის ან აქტივების გამოყენებაზე; და
- გარიგებამ გადასცა თუ არა აქტივის გამოყენების უფლება. გარიგება გადასცემს აქტივის გამოყენების უფლებას თუ ერთ-ერთი შემდგომი პირობა არის დაკმაყოფილებული:
- შემსყიდველს ჰქონდა აქტივის გამოყენების უნარი ან უფლება, გამოშვებული პროდუქციის უმნიშვნელო ოდენობაზე მეტის მიღების ან კონტროლის თანადროულად;

- შემსყიდველს ჰქონდა აქტივზე ფიზიკური წვდომის კონტროლის უნარი ან უფლება, გამოშვებული პროდუქციის უმნიშვნელო ოდენობაზე მეტის მიღების ან კონტროლის თანადროულად; ან
- ფაქტები და გარემოებები მიუთითებდა იმაზე, რომ იმის ალბათობა რომ სხვა მხარეებმა მიიღონ გამოშვებული პროდუქციის უმნიშვნელო ოდენობაზე მეტი, იყო ძალიან დაბალი, და ერთეულის ფასი არ იყო არც ფიქსირებული გამოშვებული პროდუქციის თითო ერთეულზე, არც ტოლი გამოშვებული პროდუქციის თითო ერთეულის მიმდინარე საბაზრო ფასისა.

22. ახალი სტანდარტები და ინტერპეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები რომლებიც 2020 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა კომპანიას ჯერ არ ჰქონდა აღნიშნული ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები მიღებული წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი კორექტირებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- *კორექტირებები ფასს სტანდარტების კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებებში.*
- *ბიზნესის განმარტება (ფასს 3-ის კორექტირებები).*
- *არსებითის განმარტება (ბასს 1-ისა და ბასს 8-ის კორექტირებები).*
- *სადაზღვევო ხელშეკრულებები (ფასს 17)*

2020 წლის 18 ივნისი

შპს „ენერგოტრანსი“
2019 წლის მმართველობის ანგარიშგება
საქმიანობის მიმოხილვა

სარჩევი

1. კომპანიის შესახებ	3
2. კომპანიის სტრატეგიული მიზნები და მიმდინარე პროექტები	4
3. კომპანიის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები	5
4. კომპანიის ძირითადი ფინანსური	6
5. კომპანიის წინაშე არსებული რისკების მართვა	8

1. კომპანიის შესახებ

შპს „ენერგოტრანსი“ (შემდეგში „კომპანია“) დაარსდა 2002 წელს (რეგისტრაციის ნომერი და თარიღი: 5/4-3329; 12/09/2002). 2009 წლიდან შპს „ენერგოტრანსი“-ს 100 % წილის მფლობელს წარმოადგენს სააქციო საზოგადოება „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ („სსე“). კომპანიის საბოლოო მშობელი კომპანიაა სს „საპარტნიორო ფონდი“.

შპს „ენერგოტრანსის“ საქმიანობა რეგულირდება საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობით, მარეგულირებელი ორგანოსა და საქართველოს მთავრობის მიერ ზემოაღნიშნულ კანონმდებლობის ფარგლებში გაცემული ნორმატიული აქტების საფუძველზე. მათ შორის ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ საქართველოს კანონით, საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2006 წლის 30 აგვისტოს #77 ბრძანებით ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესების დამტკიცების შესახებ, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნული კომისიის 2014 წლის 17 აპრილის #10 დადგენილებით ქსელის წესების დამტკიცების შესახებ, ელექტრული ქსელების ხაზობრივი ნაგებობების დაცვის წესისა და მათი დაცვის ზონების დადგენის შესახებ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 24 დეკემბრის #366 დადგენილებით, საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის #მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ 57 დადგენილებით. კომპანია ფლობს ხარისხის კონტროლის სერთიფიკატს, ISO 9001.

შპს „ენერგოტრანსის“ ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ელექტროენერგიის გადაცემა, ისევე როგორც ელექტროენერგიის ექსპორტისა და ტრანზიტის განხორციელება. შპს „ენერგოტრანსი“ ფლობს: 500 კვ-იან ელექტროგადამცემ ხაზებს „ვარძია-ზეკარი“, 400 კვ-იან ელექტროგადამცემ ხაზს „მესხეთი“ და 500/400/220 კვ. ქვესადგურ ახალციხეს. ენერგოტრანსის მფლობელობაში არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების საერთო სიგრძე საქართველოს ტერიტორიაზე 290 კმ-ია, რაც მოიცავს საქართველოს 10 მუნიციპალიტეტის ტერიტორიასა და სამხრეთის მხრიდან ერთმანეთთან აკავშირებს „გარდაბანი 500-სა“ და „დიდი ზესტაფონის“ ქვესადგურებს ახალციხის 500/400/220 კვ ქვესადგურის გავლით. გარდა ზემოთ ხსენებულისა, ახალციხის ქვესადგური, 400 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის „მესხეთი“ მეშვეობით უკავშირდება თურქეთის ქვესადგურ „ბორჩხას“. იგი თავისი მნიშვნელობით უნიკალურია კავკასიის რეგიონში, რადგან პირველად აქ იქნა დამონტაჟებული მუდმივი დენის ჩანართი (HVDC). აღნიშნული პროექტი, რომელიც „შავი ზღვის გადამცემი ქსელის მშენებლობის პროექტის“ სახელწოდებით არის ცნობილი, დაფინანსებულ იქნა გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკის (KfW), ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB) და ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის (EBRD) -ის მიერ. პროექტის ღირებულება შეადგენდა დაახლოებით 250 მილიონი ევროს. პროექტი უზრუნველყოფს საქართველოს ელექტროგადამცემი ხაზის დაცვას დამატებით 500 კვ-იანი კავშირის საშუალებით, აგრეთვე ქმნის ელექტროენერგიის ექსპორტის შესაძლებლობას თურქეთის მიმართულებით. „შავი ზღვის გადამცემი ქსელის მშენებლობის პროექტი“ დასრულდა 2013 წელს.

2. კომპანიის სტრატეგიული მიზნები და მიმდინარე პროექტები

შპს „ენერგოტრანსის“ მისიაა ელექტროენერგიის გადაცემის უსაფრთხო, საიმედო, ეკონომიკურად ეფექტიანი ქსელის შენარჩუნება და მართვა.

კომპანიის სტრატეგიულ ამოცანებს წარმოადგენს:

- ქვეყნის ენერგოსისტემის მუშაობის მდგრადობა;
- ქსელის საიმედოობის ამაღლება;
- ძირითადი მაგისტრალური ქსელის მნიშვნელოვნად გაძლიერება;
- ელ.მომარაგებაში გამოწვეული შეფერხებებისა და ზარალის თავიდან აცილება;
- ელექტროენერგიის იმპორტ-ექსპორტისა და ტრანზიტის განხორციელება;
- კომპანიის ეფექტიანობის ამაღლება;
- ფინანსური მდგრადობის შენარჩუნება.

ამჟამად შპს „ენერგოტრანსი“ ახორციელებს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიმდინარე „ჯვარი-ხორგას შემაერთებელი ქსელის“ და „ქსანი-სტეფანწმინდის ქვესადგურების დამაკავშირებელი ახალი 500 კვ-იანი ელექტროგადამცემი ხაზის“ მშენებლობის პროექტებს.

აღნიშნული პროექტები დაფინანსებულია გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკის (KfW) და ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის (EBRD) მიერ, ხოლო პროექტების კონსულტანტია გერმანული კომპანია „FICHTNER“. ჯვარი-ხორგას გადამცემი ქსელის პროექტი მიზნად ისახავს 220კვ. ორჯაჭვა ელ-გადამცემი ხაზის მშენებლობას ქვესადგურიდან „ჯვარი“ ქვესადგურ „ხორგამდე“ (დაახლოებით 60 კმ) და 500 კვ. ორჯაჭვა გადამცემი ხაზის „კავკასიონი“ შეჭრას ქვესადგურში „ჯვარი“ (დაახლოებით 8 კმ). დასრულების შემდეგ, გადამცემი ხაზები უზრუნველყოფენ ქვეყნის ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილში მდებარე ჰესებიდან ელექტროენერგიის გატანას დასავლეთ საქართველოს, ფოთის თავისუფალი ინდუსტრიული ზონისა და თურქეთის მიმართულებით. აღნიშნული უზრუნველყოფს აღმოსავლეთ საქართველოსკენ ელექტროენერგიის მიწოდების ზრდას და ელექტროენერგიის გადაცემისა და მასშტაბური საბითუმო ვაჭრობის ხელშეწყობას საქართველოსა და მეზობელ ქვეყნებს შორის. „ქსანი-სტეფანწმინდის“ გადამცემი ხაზი მოემსახურება მცხეთა-მთიანეთის რეგიონში არსებულ და მშენებარე ჰიდროელექტროსადგურებს, რაც უზრუნველყოფს მათ მიერ გამომუშავებული ელექტროენერგიის ინტეგრირებას საქართველოს ენერგოსისტემაში. შემდგომ ეტაპზე, იგეგმება ამ ხაზის დაკავშირება რუსეთის ფედერაციის ენერგოსისტემასთან. შესაბამისად, დაგეგმილია სტეფანწმინდის მიმდებარე ტერიტორიაზე 500/110 კვ.-იანი გადამყვანი ქვესადგურის მშენებლობა. აღნიშნული შექმნის საქართველოს, რუსეთის ფედერაციის, სომხეთისა და ირანის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ ენერგეტიკულ მაგისტრალს. გარდა ამისა, ხელს შეუწყობს საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის სტაბილურობასა და ფართომასშტაბიანი სავაჭრო ურთიერთობების დამყარებას როგორც რეგიონში, ასევე „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის“ ქვეყნებს შორის.

3. კომპანიის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები

გარემოზე ზემოქმედება

ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ზემოქმედება გარემოზე არსებითად განსხვავდება ერთმანეთისგან როგორც მასშტაბით და ხარისხით, ისე გავლენის ქვეშ მყოფი ბუნებრივი რეცეპტორების მოქმედების ზონით. ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობისა და ექსპლუატაციის დროს ძირითად ზემოქმედებას განიცდის:

- წყლის ობიექტები - ნაკადულები და მდინარეები
- ჰაერი
- გეოლოგია, ნიადაგი.
- ადგილობრივი მოსახლეობა, პროექტში დასაქმებული მუშა-მოსამსახურეები

აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით შპს „ენერგოტრანსის“ მიზანია ეკოლოგიური რეცეპტორების კვლევა და შეფასება ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პოტენციური ზემოქმედების გამოვლენის მიზნით (და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შემუშავება) უნდა განხორციელდეს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ საქართველოს კანონის (21.06.2017; შეტანილია ცვლილებები 07/12/2017) და პროექტის დონორი საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიერ განსაზღვრული გაიდლაინების შესაბამისად. თითოეული კონკრეტული პროექტის მიმდინარეობის პროცესში კომპანია გარემოს დაცვასთან დაკავშირებით გადის შემდეგ ეტაპებს:

- თითოეული კონკრეტული პროექტისათვის „გარემოზე ზემოქმედების შეფასების“ (გზშ) დოკუმენტის მოსამზადებლად მოვალეობათა ნუსხის (TOR) და მასშტაბების (Scoping - შესწავლის დონისა და მასშტაბების აღწერა) განსაზღვრა. საფუძველი საქართველოს კანონი გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ; (21.06.2017; შეტანილია ცვლილებები 07/12/2017) და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიერ განსაზღვრული გაიდლაინების შესაბამისად;
- გზშ-ს მომზადების პროცესის კონტროლი;
- საჯარო განხილვების ჩატარება/მონაწილეობა ;
- ეკოლოგიური ექსპერტიზის პირობების შესრულება;
- სამშენებლო პერიოდში: ობიექტის პერმანენტული მონიტორინგი კომპანიის სამუშაო ჯგუფის მიერ;
- წელიწადში ორჯერ (შემოდგომა-გაზაფხულზე) კვალიფიციური ექსპერტების მიერ ობიექტის მონიტორინგი ბიომრავალფეროვნების კუთხით .
- ექსპლუატაციის პერიოდში - ორჯერ (შემოდგომა-გაზაფხულზე) კვალიფიციური ექსპერტების მიერ ობიექტის მონიტორინგი ბიომრავალფეროვნების კუთხით;
- მენეჯმენტის გეგმებისა და მონიტორინგის პროგრამის მომზადება და შეთანხმება საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან, ასევე საერთაშორისო დონორებთან;

კომპანიის მიერ ჩატარებული გზშ-ს კვლევები მისაღები და დამტკიცებული იქნა, ზემოთ ხსენებული პროექტების განსახორციელებლად.

შრომის უსაფრთხოება

დასაქმებულ თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენს 100 ადამიანს.

შპს „ენერგოტრანსის“ მიზანია საწარმოო ტრავმატიზმის ნულოვან ნიშნულთან შენარჩუნება. თანამშრომლების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება კომპანიის უმაღლესი პრიორიტეტია. შპს „ენერგოტრანსის“-ს ნაწილი პერსონალი საქმიანობს მაღალი რისკის შემცველ გარემოში. შესაბამისად, კომპანიის მიზანია მათი ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების დაცვა და ამ მიმართულებით მუდმივი გაუმჯობესების ღონისძიებების გატარება. მაღალი ძაბვის ობიექტებზე მომუშავე პერსონალს, ყოველწლიურად უტარდება სწავლება: ტექნიკური მოწყობილობების ექსპლუატაციის წესებში, შრომის უსაფრთხოებისა და ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებებში, აგრეთვე, პირველადი (ექიმამდელი) დახმარების საკითხებში. პერსონალის სამუშაოზე დაშვება ხდება მათი კვალიფიკაციის და უსაფრთხოების ჯგუფის გათვალისწინებით.

4. კომპანიის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

საბალანსო უწყისი

'000 ლარი	2019 წელი	2018 წელი
აქტივები		
გრძელვადიანი აქტივები	219 875	237 735
მიმდინარე აქტივები	11 089	10 943
სულ აქტივები	230 964	248 678
კაპიტალი და ვალდებულებები		
სულ კაპიტალი	(417 037)	(402 291)
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	586 590	237 456
სულ მიმდინარე ვალდებულებები	61 411	413 513
სულ ვალდებულებები	648 206	650 969
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	230 964	248 678

ძირითადი საშუალებები

2019 წლის 31 დეკემბერს შპს „ენერგოტრანსის“ ხელმძღვანელობამ გამოავლინა ინდიკატორი, რომ კომპანიის ძირითადი საშუალებები (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული) შესაძლოა გაუფასურებული იყოს იმ მიზეზით, რომ 2019 წელს კომპანიის წმინდა საოპერაციო ფულადი სახსრების შემოდინება დაგეგმილზე ნაკლები იყო, რაც ძირითადად გამოწვეული იყო ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან დაგეგმილი ფულადი ნაკადების ჩამორჩენით ფაქტობრივ მოწოდებებთან. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება ეფუძნება მის გამოყენებით ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ხანგრძლივად სარგებლობიდან გამომდინარე მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით. შესაბამისად, ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღმოჩნდა უფრო მაღალი, ვიდრე მისი აღდგენადი ღირებულება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი 5 038 ათასი ლარის ოდენობით აღიარდა გაუფასურების ზარალში 2019 წლის განმავლობაში, რომელიც პროპორციულად გადანაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე.

მიმდინარე აქტივები

მიმდინარე აქტივების შემცირება გამოწვეულია კომპანიის მიერ დღგ-ს აქტივის მიმდინარე საბიუჯეტო გადასახადებში გაქვითვასთან.

სესხები

„შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტი“ განსახორციელებლად 2010-2013 წლებში, შპს „ენერგოტრანსმა“ მიიღო კრედიტები საერთაშორისო ონორი ორგანიზაციებისგან (KfW - 75 000 000 ევრო, EBRD – 56 114 347 ევრო, EIB – 79 809 585 ევრო, გრანტის სახით 25 000 000 ევრო) და 2014 წლიდან დაიწყო აღნიშნული კრედიტების დაფარვა. აღნიშნული სესხების დაფარვა გრაფიკის შესაბამისად სრულად მოხდება 2027-2033 წლებში.

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	2019 წელი	2018 წელი
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები	15 656	(20 322)
წმინდა ფინანსური ხარჯი	(42 082)	(7 493)
ზარალი დაბეგვრამდე	(26 426)	(27 815)
მოგების გადასახადის სარგებელი	-	-
წლის ზარალი და მთლიანი სრული ზარალი	(26 426)	(27 815)

შემოსავალი

'000 ლარი	2019 წელი	2018 წელი
შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან	40 714	40 561
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	998	2 250
შემოსავალი ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან	624	72
ფინანსური შემოსავალი	235	8 046
სხვა შემოსავალი	3 909	3 537
სულ შემოსავლები	46 680	54 446

ფულადი სახსრების მოძარობის ანგარიშგება

'000 ლარი	2019 წელი	2018 წელი
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან (საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები	9 098	25 668
ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(1 362)	(900)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	(949)	(1 513)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	1 342	2 862
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	1	(7)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	394	1 342

5. კომპანიის წინაშე არსებული რისკების მართვა

ხელმძღვანელობა იღებს სრულ პასუხისმგებლობას კომპანიის რისკის მართვის სტრუქტურის ჩამოყალიბებასა და ზედამხედველობაზე. კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკა შემუშავებულია კომპანიის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირების, ანალიზის, სათანადო რისკის შეზღუდვების, კონტროლის უზრუნველყოფის, რისკების მონიტორინგის და შეზღუდვების დაცვის მიზნით. რისკის მართვის პოლიტიკა და სისტემა განიხილება რეგულარულად, საბაზრო პირობების და კომპანიის საქმიანობის ცვლილებების ასახვის მიზნით. კომპანია, ტრეინინგისა და ხელმძღვანელობის სტანდარტების და პროცედურების საშუალებით, მიზნად ისახავს დისციპლინიზებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემოს ჩამოყალიბებას, რომელშიც ყველა თანამშრომელი აცნობიერებს საკუთარ როლს და ვალდებულებას. საქართველოსა და მსოფლიოში COVID-19-თან შექმნილი ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობიდან გამომდინარე კომპანია აკვირდება შექმნილ ვითარებას. ამ ეტაპზე კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე შპს ენერგოტრანსი არ ელოდება საწარმოს მუშაობის შეფერხებასა და არ გეგმავს რაიმე ტიპის რადიკალურ ცვლილებებს.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის კომპანიის ფინანსურ ზარალთან დაკავშირებული რისკი იმ შემთხვევაში, თუ დამკვეთი, ან ფინანსური დოკუმენტის მეორე მხარე ვერ ასრულებს კონტრაქტით განსაზღვრულ ვალდებულებებს, რაც ძირითადად განპირობებულია დამკვეთებისგან და ბანკის ბალანსებიდან მიღებული კომპანიის კრედიტორული დავალიანებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს კრედიტის რისკის გამოხატულების მაქსიმუმს.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომლის წინაშეც დადგება კომპანია ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულების პროცესში, რაც მოგვარდება ფულადი სახსრების, ან სხვა ფინანსური აქტივების გადაცემით. კომპანიის მიდგომა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით მიზნად ისახავს შესაძლებლობის ფარგლებში იმ ფაქტის უზრუნველყოფას, რომ მას ყოველთვის ექნება საკმარისი ლიკვიდურობა დაკისრებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად გადახდის პერიოდისთვის, როგორც ნორმალურ, ასევე დამაბულ სიტუაციებში და შესაძლებელი იქნება აღნიშნული საკითხის მოგვარება, მიუღებელი დანაკარგების, ან კომპანიის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

შპს „ენერგოტრანსი“ მართავს ლიკვიდურობის მოთხოვნებს როგორც მოკლევადიანი, ასევე გრძელვადიანი გეგმების გამოყენებით. ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს კომპანიის ფულადი მიმოქცევის ყოველთვიური პროგნოზების მონიტორინგს. კომპანიამ შეიმუშავა ყოველწლიური ბიუჯეტირების პროცესი, მფლობელთან ერთად. ბიუჯეტს განიხილავს საზედამხედველო საბჭო და ამტკიცებს მფლობელი. ბიუჯეტის განახლება ხდება ყოველთვიურად, ფაქტობრივი შედეგების საფუძველზე. კომპანია მიზნად ისახავს, რომ შეინარჩუნოს ფულადი სახსრების და ფულადი სახსრების ექვივალენტის დონე, რომელიც აღემატება ფინანსურ ვალდებულებებზე მოსალოდნელ ფულად გადინებას, მომდევნო 60 დღის განმავლობაში.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, სრულად იქნა შესწავლილი კომპანიის ძირითადი საქმიანობით განპირობებული ფინანსური შედეგები, ფინანსური პოზიცია და ფულადი ნაკადები, ასევე გათვალისწინებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი შემარბილებელი ქმედებები და ვასკვნით, რომ კომპანიას ექნება საკმარისი ლიკვიდური აქტივები, შესაბამისი ვალდებულებების განსაზღვრულ დროის მონაკვეთში დასაკმაყოფილებლად.

ვალუტის რისკი

უცხოური ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს, რაც დაკავშირებულია სამართლიანი ღირებულების, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მომავალი ფულადი მიმოქცევის რყევასთან, რაც გამოწვეული იქნება უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით. კომპანიის პოზიცია უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებასთან მიმართებაში, დაკავშირებულია ძირითადად ფინანსურ დავალიანებასთან, რაც წარმოდგენილია უცხოურ ვალუტაში. ვალუტა, რომელშიც ხდება სასესხო ტრანზაქციები ძირითადად წარმოდგენილია ევროში.

კომპანია არ იყენებს ჰეჯირებას, სავალუტო რისკებთან მიმართებაში.

დირექტორის მოადგილე ფინანსურ საკითხებში:

ნიკოლოზ ბიბილური

დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი:

ჯემალ ახალაია

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, სრულად იქნა შესწავლილი კომპანიის ძირითადი საქმიანობით განპირობებული ფინანსური შედეგები, ფინანსური პოზიცია და ფულადი ნაკადები, ასევე გათვალისწინებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი შემარბილებელი ქმედებები და ვასკვნით, რომ კომპანიას ექნება საკმარისი ლიკვიდური აქტივები, შესაბამისი ვალდებულებების განსაზღვრულ დროის მონაკვეთში დასაკმაყოფილებლად.

ვალუტის რისკი

უცხოური ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს, რაც დაკავშირებულია სამართლიანი ღირებულების, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მომავალი ფულადი მიმოქცევის რყევასთან, რაც გამოწვეული იქნება უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით. კომპანიის პოზიცია უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებასთან მიმართებაში, დაკავშირებულია ძირითადად ფინანსურ დავალიანებასთან, რაც წარმოდგენილია უცხოურ ვალუტაში. ვალუტა, რომელშიც ხდება სასესხო ტრანზაქციები ძირითადად წარმოდგენილია ევროში.

კომპანია არ იყენებს ჰეჯირებას, სავალუტო რისკებთან მიმართებაში.

დირექტორის მოადგილე ფინანსურ საკითხებში:

ნიკოლოზ ბიბილური

დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი:

ჯემალ ახალაია

